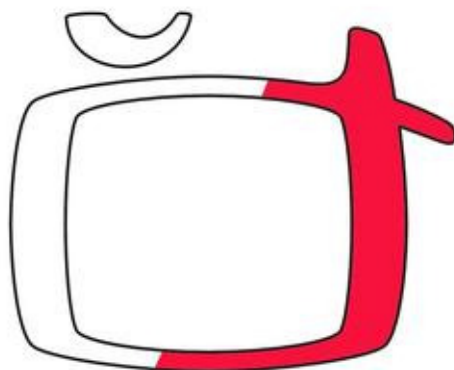

Mediální analýza vyváženosti vysílání České televize

vypracovaná pro Radu České televize

ČESKÁ TELEVIZE

období: 1.1.2010 - 31.1.2010

NEWTON Media a.s. je největší společností v České republice, která již patnáct let dodává v elektronické podobě plná znění veškerých informací z tisku, plné přepisy zpravodajských a vybraných publicistických pořadů televizních a rozhlasových stanic, agenturní zpravodajství a obsahy internetových serverů.

Mediální analýza je dalším rychle rozvíjejícím se produktem, který společnost NEWTON Media a.s. nabízí svým klientům. Jedná se o přehledný rozbor obrazu společnosti, který o ní vytvářejí média. Tyto cenné informace získané na základě obsáhlého množství materiálu, umožňují našim klientům kvalifikovanější rozhodování a zvyšují ve svém důsledku jejich konkurenční výhodu. Mediální analýza může včas upozornit na příležitosti a rizika a umožňuje spatřit skryté souvislosti.

Podle Vašich potřeb jsme schopni sledovat a analyzovat široké a mnohdy nepřehledné množství informací o konkrétní oblasti, o Vaší společnosti a jejích představitelích či o konkurenčních subjektech na trhu. Výstupy předáme v maximálně přehledné a strukturované podobě. Analýzy jsou zpracovávány v měsíční, čtvrtletní, půlroční, roční nebo jiné periodě. Nejčastěji se jedná o variantu měsíčních reportů doplněných o souhrnnou analýzu za delší časové období, která je pravidelným klientům poskytnuta za zvýhodněnou cenu.

Dotazy z oblasti mediálních analýz směřujte:

Ing. Věra Čarná
vedoucí oddělení mediálních analýz, tel.: +420 225 540 501

Dotazy týkající se monitoringu médií směřujte na:

NEWTON Media a.s.

Obchodní oddělení
Na Pankráci 1683/127, budova Gemini
140 00 P r a h a 4
E-mail: obchodni@newtonmedia.cz

Tel.: +420 225 540 201
Fax: +420 225 540 101

Další informace a ukázky našich produktů naleznete na našich internetových stránkách:

www.newtonmedia.cz
www.headlines.cz
www.mediainfo.cz

Tento materiál je duševním vlastnictvím NEWTON Media a.s.

Celek či jakákoliv část tohoto materiálu nesmějí být publikovány a šířeny jakýmkoliv způsobem a v jakékoliv podobě bez výslovného svolení NEWTON Media a.s.

© NEWTON Media a.s., 2010

OBSAH

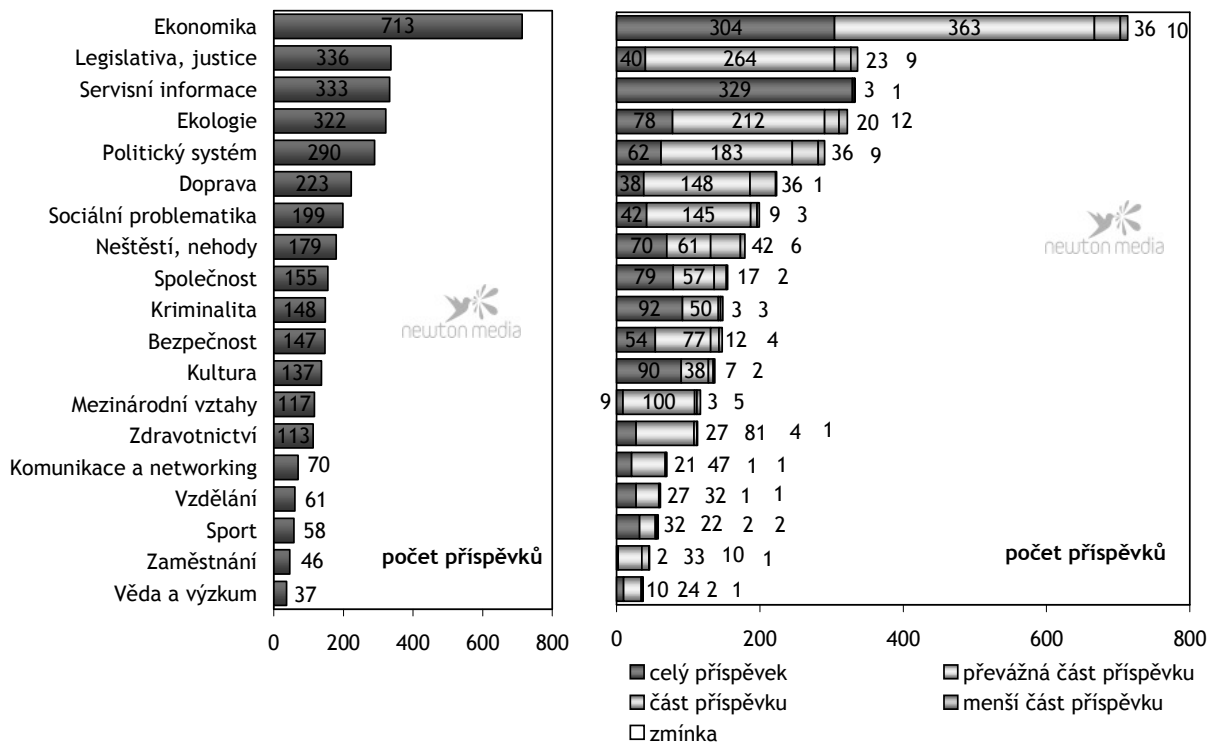
1. KLÍČOVÉ VÝSLEDKY ANALÝZY	3
2. ANALÝZA VYVÁŽENOSTI VE ZPRAVODAJSTVÍ.....	4
2.1. TEMATICKÁ STRUKTURA ZPRAVODAJSKÝCH PŘÍSPĚVKŮ	4
2.1.1. <i>Domácí zpravodajství</i>	5
2.1.2. <i>Zahraniční zpravodajství</i>	5
2.2. POLITICKÉ ZPRAVODAJSTVÍ	7
2.2.1. <i>Zastoupení politických stran - podle počtu a rozsahu příspěvků</i>	7
2.2.2. <i>Medializace politiků - podle hodnocení</i>	9
2.3. EKONOMICKÉ ZPRAVODAJSTVÍ	11
2.3.1. <i>Nejčastěji medializované společnosti - podle hodnocení</i>	11
2.3.2. <i>Vliv redaktora</i>	12
2.4. STRUKTURA ZPRAVODAJSTVÍ PODLE GEOGRAFICKÉHO ZAMĚŘENÍ	13
3. ANALÝZA VYVÁŽENOSTI PUBLICISTICKÝCH POŘADŮ ČT	14
3.1. TEMATICKÁ STRUKTURA PUBLICISTICKÝCH POŘADŮ	14
3.1.1. <i>Domácí témata v publicistických pořadech</i>	15
3.1.2. <i>Zahraniční témata v publicistických pořadech</i>	15
3.2. POLITICKÉ SUBJEKTY V PUBLICISTICKÝCH POŘADECH ČT	17
3.2.1. <i>Politické strany - podle počtu a rozsahu příspěvků</i>	17
3.2.2. <i>Medializace politiků v publicistických pořadech</i>	19
3.2.3. <i>Vliv redaktora</i>	20
3.3. MEDIALIZACE EKONOMICKÝCH SUBJEKTŮ V PUBLICISTICKÝCH POŘADECH	21
3.3.1. <i>Nejčastěji medializované společnosti v publicistických pořadech - podle hodnocení</i>	21
3.3.2. <i>Vliv redaktora</i>	22
3.4. STRUKTURA PUBLICISTICKÝCH POŘADŮ PODLE GEOGRAFICKÉHO ZAMĚŘENÍ	23
4. METODIKA.....	24
4.1. ÚVODEM	24
4.2. KRITÉRIA PRO POSUZOVÁNÍ VYVÁŽENOSTI.....	24
4.2.1. <i>Tematická struktura zpravodajských a publicistických pořadů</i>	24
4.2.2. <i>Rozsah informace v příspěvku</i>	25
4.2.3. <i>Zastoupení politických subjektů ve zpravodajství a publicistice</i>	25
4.2.4. <i>Zastoupení ekonomických subjektů ve zpravodajství a publicistice</i>	25
4.2.5. <i>Struktura zpravodajství a publicistiky podle geografického zaměření příspěvků</i>	25
4.2.6. <i>Hodnotové zabarvení příspěvků</i>	25
4.2.7. <i>Vliv redaktora</i>	25
5. SEZNAM SLEDOVANÝCH POŘADŮ ČESKÉ TELEVIZE	26

1. Klíčové výsledky analýzy

- V lednovém vysílání České televize dostaly nejvíce prostoru dvě největší parlamentní strany. Zatímco ve **zpravodajských** relacích byla nejčastěji zmiňována **ODS**, v **publicistických** pořadech měla mírně navrch **ČSSD**. Převahu ODS ve zpravodajství lze přičíst značenému počtu starostů z jejich řad, kteří v pořadech veřejnoprávní televize komentovali události týkající se jejich místa působitě. Pro pořadí stran dle počtu výskytů v lednové publicistice ČT byla klíčová medializace jejich zástupců v Otázkách Václava Moravce. Například ČSSD si zde připsala 22 z celkových 30 lednových příspěvků. **KDU-ČSL** se stala třetí nejmedializovanější stranou, a to jak ve zpravodajství, tak i v publicistice. V obou případech za ní následovala **KSČM**. Větší rozestup mezi těmito stranami byl pozorován ve zpravodajství, zejména pak v Událostech z regionů, kde KDU-ČSL těžila z většího zastoupení ve vedení měst a obcí. K postavení jednotlivých stran ve vysílání ČT viz grafy [2.2.1.](#) a [3.2.1.](#)
- Co se týče **obrazu** politických stran ve **zpravodajství**, u většiny parlamentních subjektů převažovaly neutrální příspěvky. U všech stran činil podíl hodnotově nezabarvených příspěvků alespoň 90 %, přičemž u KDU-ČSL to bylo dokonce 100 %. Námětem čistě **negativního** příspěvku se v lednu 2010 staly pouze ODS a ČSSD, v obou případech však podíl kritických zmínek nepřesahoval 1 % souhrnné publicity. **Pozitivní** hodnocení ČSSD (3 příspěvky) a KSČM (2) zohledňovalo především nárůst volebních preferencí v jednom z průzkumů veřejného mínění. Právě KSČM vykazovala největší podíl kladně zabarvených referencí (6 %) na celkové publicitě. Největší počet **ambivalentních** příspěvků se vztahoval k ODS a ČSSD (shodně 8% podíl). Vezmeme-li ovšem v úvahu malé, mimoparlamentní strany, tak nejhorší obraz měla jednoznačně Dělnická strana (100 % ambivalentních příspěvků, vesměs souvisejících s rozhodováním Nejvyššího správního soudu o její existenci). Viz kap. [2.2.](#)
- V **publicistických pořadech** se s **kritikou** nejčastěji setkávala ODS (10% podíl negativních příspěvků), již přitížily především kauzy spjaté s pražským magistrátem. Pětina referencí o ČSSD vyznívala **ambivalentně**. Mezi náměty těchto příspěvků náležely návrhy zákonů, jimiž ČSSD podle svých kritiků prohlubuje deficit veřejných financí, či majetek bývalého premiéra a předsedy sociální demokracie Stanislava Grosse. V publicistické části vysílání ČT se v lednu neobjevil **pozitivně** zabarvený příspěvek o žádné ze sledovaných politických stranách. Více v kap. [3.2.1.](#)
- Z jednotlivých politiků se největší pozornosti veřejnoprávní televize těšili premiér **Jan Fischer** a předseda ODS **Mirek Topolánek**, kteří stanuli na čele obou sledovaných žebříčků vycházejících z počtu příspěvků ve zpravodajství, resp. publicistice. Ministerský předseda Fischer byl navíc jako jediný zástupce tuzemské politické scény pozitivně hodnocen, když se mu dvakrát dostalo chvály za výkon jeho vlády, který vyzdvihli prezident Václav Klaus a předseda ČSSD Jiří Paroubek. Naopak nejkritizovanějším politikem byl hodonínský exstarosta **Lubor Šimeček**, jenž je podezřelý z korupčního jednání. Více v kap. [2.2.2.](#) a [3.2.2.](#)
- Společnost **ČEZ** se stala nejčastěji zmiňovaným tuzemským ekonomickým subjektem ve **zpravodajství** ČT. Nejproblematičtější mediální obraz měly **Lesy ČR** a **Sazka**. Prvně zmíněná společnost byla především spojována s pokutou od antimonopolního úřadu, Sazka pro změnu čelila kritice některých politiků v čele s Mirkem Topolánkem. **OP Prostějov** si připsal největší počet ambivalentních příspěvků, bez výjimky souvisejících s jeho žádostí o ochranu před věřiteli. V **publicistickém** pořadu Černé ovce se objevily negativně laděné reportáže o společnostech **Česká pošta** a **Citroën ČR**. Více v kap. [2.3.](#) a [3.3.](#)
- V devíti případech (4x zpravodajství, 5x publicistika) sehrály v hodnocení sledovaného subjektu roli **explicitní výroky redaktorů** České televize. Z hlediska celkového počtu analyzovaných příspěvků (2 599) se jednalo o zanedbatelné množství (0,3 %). Až na jednu výjimku bylo hodnocení firmy či politika vždy ovlivněno **negativním** směrem, přičemž redaktoři ČT nejčastěji kritizovali pražského primátora Pavla Béma. Onu výjimku představovala reportáž, kterou veřejnoprávní televize věnovala svému rozpočtu na rok 2010. Viz grafy [2.2.2.1.](#), [2.3.2.](#), [3.2.3.](#) a [3.3.2.](#)
- Zpravodajské i publicistické příspěvky se nejčastěji soustředily na **ekonomická** témata. K hojně zastoupeným tematickým okruhům patřily i **legislativa**, **justice** a **politický systém**. Ve zpravodajství se do popředí žebříčku témat dostal okruh **ekologie**, což bylo jednak způsobeno průběhem letošní zimy, již v Česku provází sněhové kalamity, a jednak katastrofálním zemětřesením na Haiti. Viz kap. [2.1.](#) a [3.1.](#)

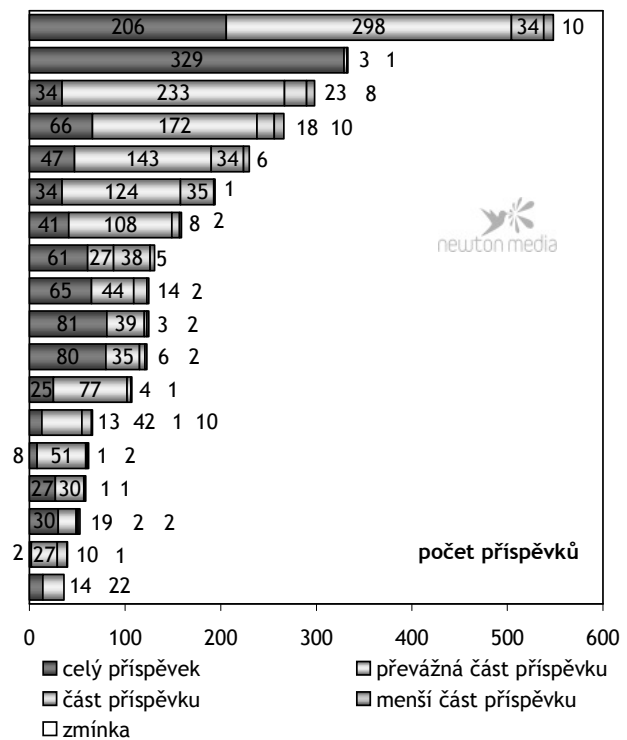
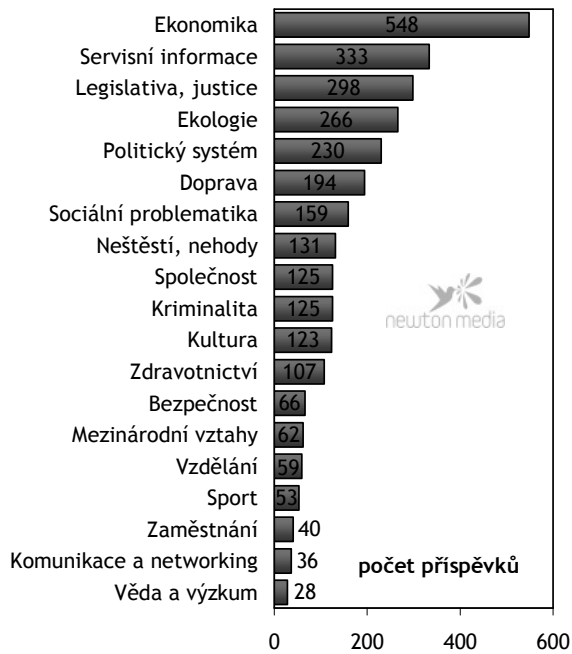
2. Analýza vyváženosti ve zpravodajství

2.1. Tematická struktura zpravodajských příspěvků

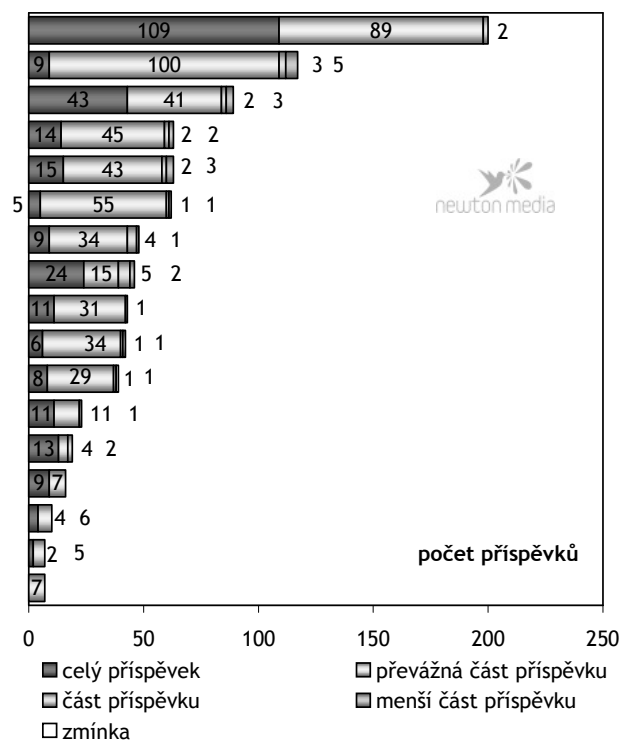

Grafy představují medializaci sledovaných tematických okruhů ve vybraných zpravodajských pořadech České televize. Levý graf zohledňuje počet příspěvků; pravý graf ukazuje, kolik prostoru bylo tematickým okruhům v jednotlivých příspěvcích věnováno. Tematické okruhy se člení do jednotlivých podtémat (viz příloha analýzy). K jednomu příspěvku mohlo být přiřazeno více témat.

2.1.1. Domácí zpravodajství

2.1.2. Zahraniční zpravodajství

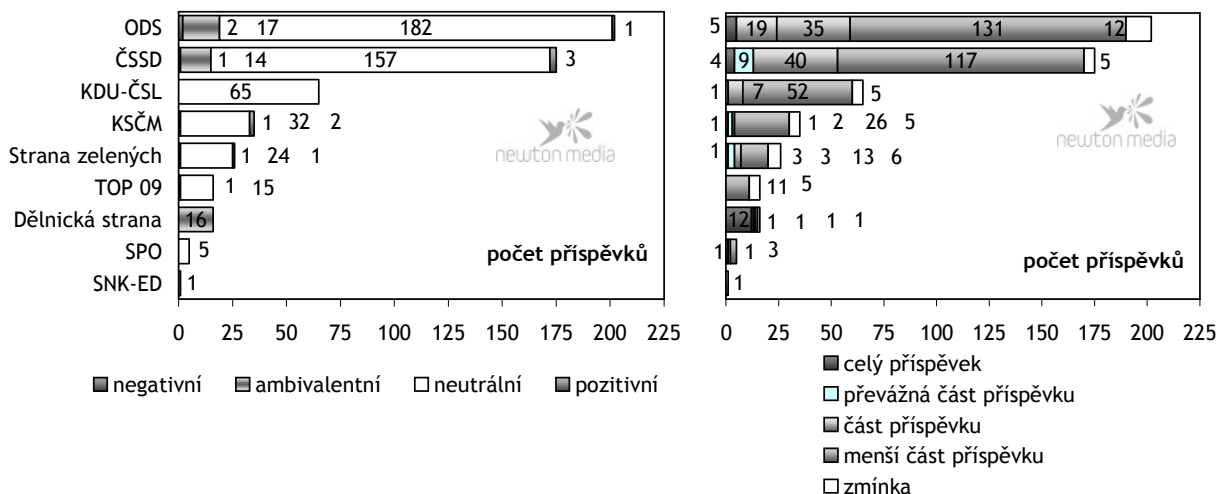

Grafy znázorňují medializaci jednotlivých tematických okruhů v domácím, resp. v zahraničním zpravodajství.

- V lednu 2010 se zpravodajství České televize nejvíce soustředilo na **ekonomická témata**, což bylo do značné míry dáno existencí speciální relace Ekonomika vysílané na ČT 24. Z tohoto pořadu pocházelo 301 ze 713 příspěvků (tj. 42 %) náležejících do daného tematického okruhu. Ekonomika na ČT 24 pokrývala důležité události z domova (hospodaření významných firem v roce 2009, očekávaný růst české ekonomiky v letošním roce atd.) i ze zahraničí (problémy automobilky Toyota s kvalitou některých jejích vozů, hrozící státní bankrot v Řecku a problémy dalších zemí z eurozóny, váhání Islandu s odškodněním britských a nizozemských vkladatelů zkrachovalé islandské banky atd.). Druhý nejvyšší počet ekonomických zpráv a reportáží (226, tj. 32 %) přinesly Události v regionech, které se zajímaly především o zakázky vypisované jednotlivými obcemi, městy či kraji a o úspěchy či neúspěchy společností působících ve spádové oblasti jednotlivých redakcí (Praha, Brno a Ostrava). Například Události v regionech - Praha se zabývaly případem pražské Opencard, chystanou revitalizací Karlova náměstí v Praze, rozhodnutím ústecké Spolchemie prodat své sídlo nebo spory o zvažovanou výstavbu spalovny v Rybitví na Pardubicku. K námětům reportáží Události v regionech - Brno patřily mimo jiné rekonstrukce brněnské vily Tugendhat, podezření z korupce při výběrovém řízení na výstavbu obří solární elektrárny u Hodonína, veletrh Region Tour a záměr Tepláren Brno vybudovat v jejich areálu záložní elektrárnu. Ostravské Události v regionech informovaly třeba o odbytu nošovické automobilky Hyundai, o dopadech krize na OP Prostějov či o soudním sporu minoritních akcionářů s vedením společnosti ArcelorMittal kvůli nevyplaceným dividendám.
- Do okruhu **legislativa, justice** spadalo 336 příspěvků, které se převážně týkaly událostí v ČR. Mezi jejich nejčastější náměty se řadily návrhy zákonů projednávané Poslaneckou sněmovnou včetně tzv. protikorupčního balíčku, rozhodování Nejvyššího správního soudu o případném zákazu Dělnické strany a dopady tzv. chodníkové novely na stav českých chodníků. Pozornost ČT se upírala též ke sporům jednotlivých krajů s ministerstvem vnitra ohledně proplácení zdravotních poplatků, k povinnému očkování osob důležitých pro chod státu proti prasečí chřipce či k tzv. kauze České pivo. Z dění za hranicemi ČR zaujalo veřejnoprávní televizi především zavedení mýtného na Slovensku a vyšetřování okolností provázejících zahájení války v Iráku výborem britského parlamentu.
- Téma **servisní informace** (333) obsahovalo přehledy zpráv, resp. pozvánky k dalším pořadům České televize. Tematický okruh **ekologie** čítal 322 příspěvků, z nichž většina pojednávala o rozmarech zimního počasí. Ve sledovaných zpravodajských relacích se tak v 74 příspěvcích hovořilo o sněhové kalamitě. Česká televize dále sledovala zhoršující se ovzduší v Moravskoslezském kraji. Ze zahraničních událostí se dostalo do popředí zájmu ČT katastrofální zemětřesení na Haiti.
- Okruh **politický systém** zahrnoval 290 příspěvků, přičemž více než třetina z nich (109, tj. 38 %) byla odvysílána v Událostech. Hlavně na politiku na místní úrovni cílilo 99 příspěvků uveřejněných v Událostech v regionech z Prahy, Brna a Ostravy. Dohromady 51 příspěvků k danému tematickému okruhu se vyskytlo v Událostech, komentářích, zbytek pocházel z pořadu Ekonomika. Z dění na domácí politické scéně se do zpravodajství veřejnoprávní televize promítly například schůzky premiéra Jana Fischera s předsedy parlamentních stran, setkání Václava Klause a Miloše Zemana na Pražském hradě či rozhodnutí druhého jmenovaného kandidovat za SPO v Ústeckém kraji do Poslanecké sněmovny. Častým námětem politicky orientovaných zpráv byl Nejvyšším správním soudem posuzovaný návrh na zákaz Dělnické strany. V zahraniční části zpravodajství se objevily reportáže týkající se sporu Číny s americkou společností Google ohledně (ne)přípustnosti cenzury internetu ze strany čínské vlády, prezidentských voleb na Srí Lance či ztráty blokační většiny Demokratické strany v americkém Senátu, jež byla pro prezidenta Obamu důležitá při schvalování hojně diskutované zdravotní reformy.
- Pětici nejmedializovanějších témat (pomineme-li servisní informace) uzavírala **doprava** (223 příspěvků). Dvě pětiny lednových referencí (90) se zabývaly omezeními silniční a železniční dopravy způsobenými sněhovou kalamitou. Události v regionech zprostředkovaly divákům novinky o MHD v jednotlivých městech. Platilo to například pro rozhodnutí olomouckého magistrátu zrušit některé spoje, pro zmrazení platů zaměstnanců ostravského DP či pro kauzy vztahující se k hromadné dopravě v Praze v čele s kontroverzním projektem Opencard. Při pohledu za hranice poutaly pozornost ČT především protesty dopravců proti zavedení mýta na Slovensku.

2.2. Politické zpravodajství

2.2.1. Zastoupení politických stran - podle počtu a rozsahu příspěvků

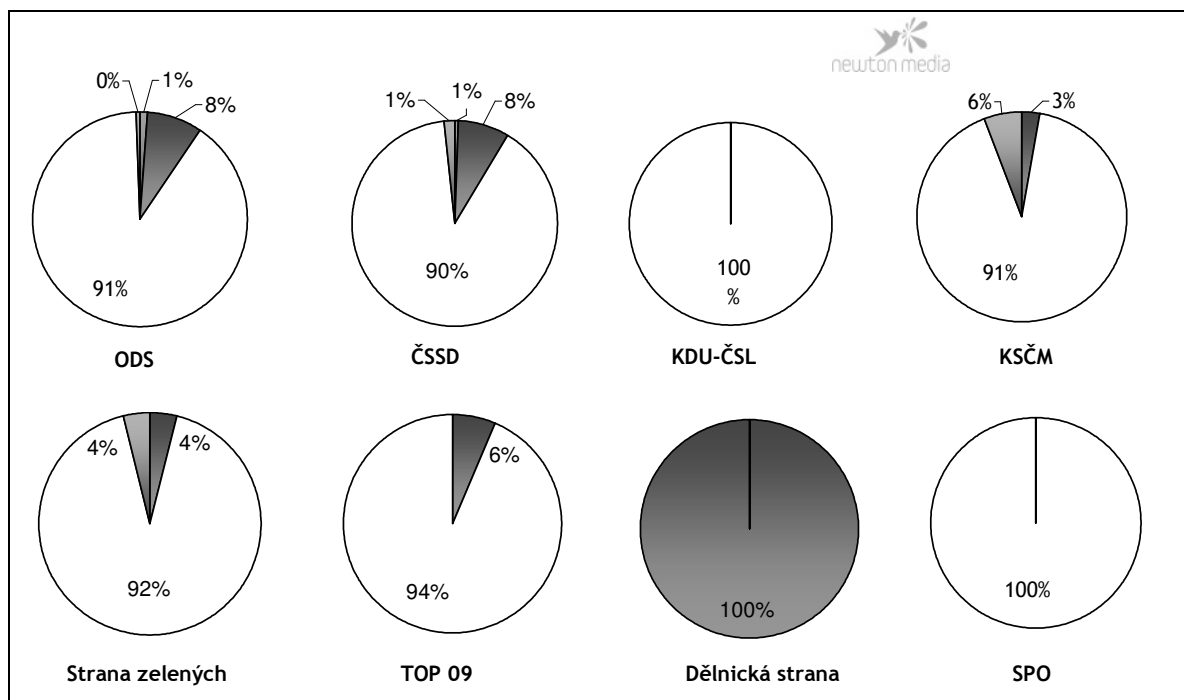

Grafy znázorňují publicitu jednotlivých politických stran ve zpravodajských pořadech České televize. Zatímco levý graf přihlíží k hodnotovému zabarvení příspěvků, pravý graf zohledňuje prostor věnovaný stranám v rámci příspěvků.

- Nejzmiňovanější stranou lednového zpravodajství ČT se stala **ODS** (202 příspěvků), za níž druhá **ČSSD** zaostala o 17 příspěvků. Největší rozdíl mezi oběma stranami nastal v Událostech, v nichž si ODS připsala o 11 příspěvků více než ČSSD, naopak nejmenší rozdíl byl pozorován v Událostech, komentářích, kde měla ODS převahu čtyř zmínek. Větší počet příspěvků o ODS do značné míry korespondoval s jejím větším počtem starostů, kteří komentovali dění odehrávající se v jejich městech. Neplatilo to jen pro Události v regionech, nýbrž i pro hlavní zpravodajskou relaci ČT Události.
- Třetí místo žebříčku obsadila **KDU-ČSL** (65 příspěvků), která dosáhla téměř dvojnásobek publicity **KSČM** (35 příspěvků). Nůžky mezi těmito stranami se rozevřely především v Událostech v regionech, které odvysílaly 38 příspěvků o KDU-ČSL oproti 15 o KSČM. I v tomto případě bylo hlavní příčinou větší ukotvení křesťanských demokratů ve vedení jednotlivých měst a obcí, zejména na Moravě. Pátá pozice náležela **Straně zelených** (26 příspěvků), na níž šestá **TOP 09** ztrácela deset příspěvků. TOP 09 jakožto nová strana neměla tak silné zastoupení v Událostech regionech, kde zelení byli uváděni především díky svému působení na brněnské radnici. Více zpráv o Zelených v Událostech souviselo hlavně s rozepří mezi poslancem SZ Martinem Bursíkem a premiérem Fischerem kvůli rozhodnutí vlády stáhnout ze Sněmovny novelu horního zákona. **Dělnické straně** se dostávalo pozornosti výhradně ve spojitosti se soudním projednáváním jejího možného zákazu. Příspěvky o **Straně práv občanů** se vztahovaly k návštěvě jejího předsedy Miloše Zemana u prezidenta Klause na Hradě, k jeho rozhodnutí kandidovat v nastávajících volbách v Ústeckém kraji a k přestupu poslance Kosty Dimitrova z ČSSD do SPO. Jediný příspěvek o **SNK-ED** citoval jejího člena, starostu Božího Daru Jana Horníka.
- V lednovém zpravodajství se vyskytly o sledovaných stranách tři **negativní** příspěvky, z nichž dva kritizovaly politiky z řad **ODS**. Nepříznivě pro tuto stranu vyzněla reportáž o skryté nahrávce, z níž vyplývá, že hodonínský starosta Hodonína Lubor Šimeček (ODS) nestandardně ovlivňoval výběrové řízení na výstavbu obří sluneční elektrárny poblíž Hodonína (Události v regionech - Brno 7.1.2010). Druhý negativně laděný příspěvek upozornil na případ, kdy Praha 1 prodala dva byty lidem blízkým ODS, ačkoli nájemníci ze stejného domu si své byty koupit nemohou (Ekonomika 20.1.2010). Jediný kritický příspěvek vůči **ČSSD** rozebíral

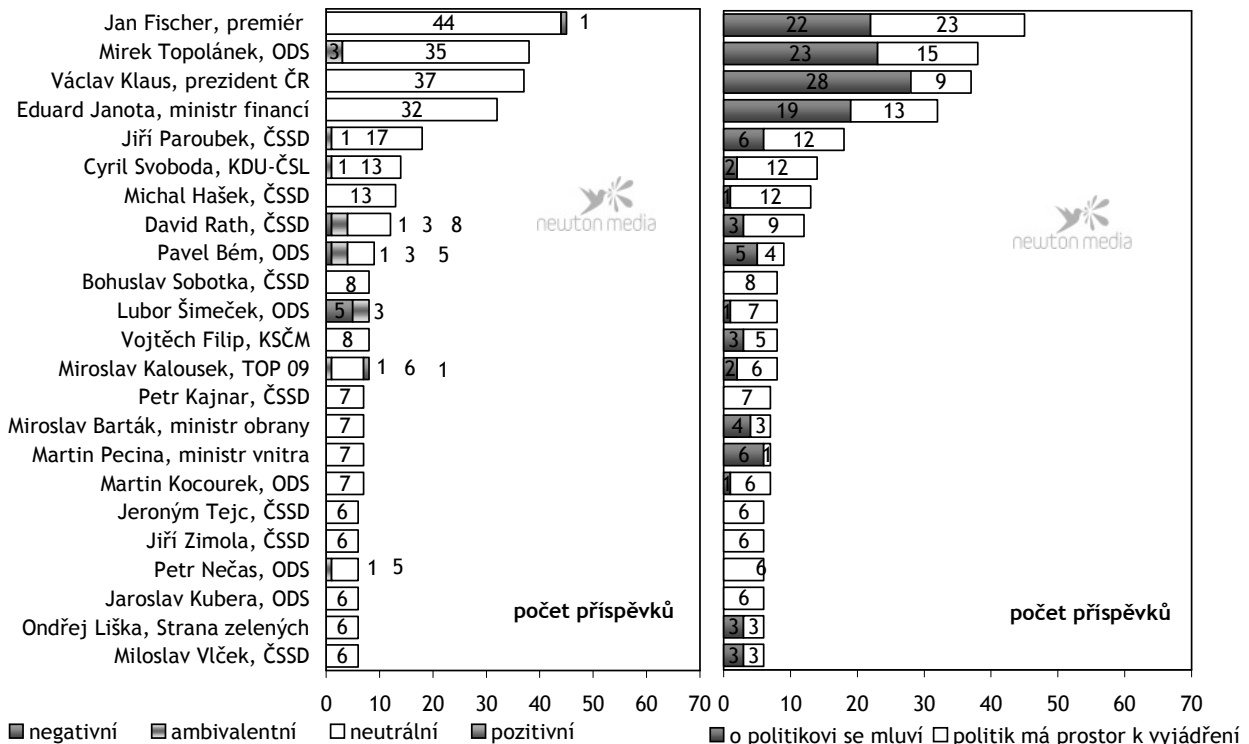
dopady stranické politiky na stav veřejných financí. Redaktorka ČT k tomu poznamenala: „*ODS se také znovu pustila do vlád pod vedením sociální demokracie, které se ani v době ekonomického růstu nebálo zadlužovat zemi každoročně o dalších sto miliard korun*“ (Ekonomika 19.1.2010). Tento příspěvek se zároveň stavěl **pozitivně k ODS**, která „*chce hlavně víc politické odpovědnosti za špatné hospodaření, a to hlavně v dobách ekonomického růstu.*“

- Dva ze tří **pozitivních** příspěvků o **ČSSD** se věnovaly jejímu rostoucímu náskoku před ODS ve volebních preferencích (Události a Události, komentáře - shodně 19.1.2010). Stejně dva příspěvky vyzněly pozitivně i pro **KSČM**, jež si rovněž znatelně polepšila. Třetí kladné hodnocení **ČSSD** pramenilo z výhodné pozice ČSSD před podzimními volbami do Senátu, v nichž strana neobhájí žádné křeslo, navíc při posledních senátních volbách výrazně zvítězila nad ODS (Události 2.1.2010). Po jednom kladném ohlasu vedle občanských demokratů (viz předcházející odstavec) zaznamenala i **Strana zelených**, jejíž brněnská organizace v čele s náměstkem primátora Martinem Andrem hodlá místo výstavby bytového komplexu v Brně - Líšni prosadit vybudování parku a odpočinkové zóny (Události v regionech - Brno 7.1.2010).
- Nejvíce **ambivalentních** příspěvků (17) si připsala **ODS** těsně následovaná **Dělnickou stranou** (16), v jejímž případě se ovšem publicita monotematicky zabývala výše zmíněným rozhodováním Nejvyššího správního soudu o jejím případném zákazu. Třetina nejednoznačných zpráv o ODS se týkala výše uvedené korupční kauzy hodonínského starosty, jenž měl ovlivňovat výběrové řízení na výstavbu solární elektrárny. Tyto příspěvky informovaly o reakci ODS, která svého člena Lubora Šimečka vyzvala k odchodu z vedení hodonínské radnice. Druhým nejčastějším námětem ambivalentních příspěvků o ODS byly slovní „souboje“ s představiteli **ČSSD** - ať již ve Sněmovně nebo třeba v televizním studiu (novoroční duel předsedů Topolánka a Paroubka na ČT 1). Obě strany se rovněž shodně staly námětem nejednoznačně vyznívajících reportáží o problematice tzv. černých duší (Události 17.1.2010). Nejednoznačný postoj k ČSSD zaujímaly i příspěvky o jejich receptech na rozpočtové deficity a ekonomickou krizi či o rozhodnutí středočeského hejtmána Davida Ratha (ČSSD) nadále neusilovat o stěhování dětského domova z Pyšel do Chocerad. Po jednom ambivalentním příspěvku si připsaly **KSČM**, **SZ** a **TOP 09**. V případě **KSČM** se jednalo o snahu části senátorů dosáhnout pozastavení činnosti této strany kvůli údajnému porušování článku pět Ústavy ČR (Události 24.1.2010). Ambivalentně zabarvená zpráva o **Straně zelených** poukázala na spor jejího poslance Martina Bursíka s premiérem Janem Fischerem o přístup vlády k novele horního zákona (Události 26.1.2010). **TOP 09** se dostalo ambivalentního hodnocení kvůli postupu obce Černý Důl na Králověhradecku, která použila peníze od kraje na jiný účel, než uváděla. Starostou obce je člen **TOP 09** Zdeněk Kraus (Události v regionech - Praha 14.1.2010).

Graf ukazuje poměr hodnotově zabarvené medializace vybraných politických stran ve zpravodajství ČT.

2.2.2. Medializace politiků - podle hodnocení

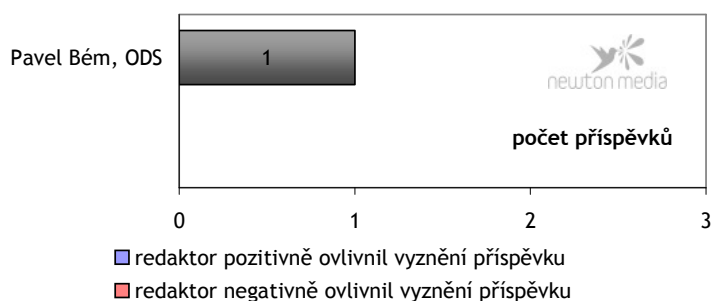
Grafy představují nejčastěji medializované politiky ve zpravodajství České televize. Zatímco levý graf přihlíží k hodnotovému zabarvení příspěvků, pravý graf rozlišuje, zda byl politik v příspěvku zmíněn či přímo citován.

- V první desítce žebříčku politiků měli nejvýraznější zastoupení představitelé ČSSD (4x). Zástupcům ODS náležely dvě pozice, stejný počet míst obsadili i členové úřednické vlády. Mezi prvních deset politiků se ještě probojovali předseda KDU-ČSL a prezident republiky.
- Z aktérů tuzemské politické scény se ve zpravodajství ČT nejčastěji objevovalo jméno premiéra **Jana Fischera**. Jednalo se vesměs o neutrálně laděné zprávy a reportáže, výjimku představoval **pozitivně** zabarvený citát z novoročního projevu prezidenta Václava Klause: „*Prozatímní vláda premiéra Fischera své úkoly zvládá, určitě lépe, než bylo všeobecně předpokládáno*“ (Události 1.1.2010). Nejvíce pozitivních ohlasů sklídl **Štefan Füle** (z technických důvodů mimo graf), přičemž všechny tři kladně laděné příspěvky byly odvysílány 12.1.2010, kdy český kandidát na euromisaře podstoupil slyšení před europoslanci. Z přehledu zpráv v Událostech a reportáže odvysílané tamtéž a později i v Událostech, komentářích vyplynulo, že Štefan Füle při takzvaném grilování obstál, což veřejnoprávní televize dokládala názory jednotlivých europoslanců z různých zemí. Vedle ministerského předsedy Fischera po jednom kladném hodnocení zaznamenali i Miroslav Kalousek, Martin Ander (druhý jmenovaný mimo graf). Na adresu **Miroslava Kalouska** zazněla chvála z úst mluvčího ministerstva financí Jakuba Haase, podle něhož právě v době Kalouskova působení na ministerstvu začalo Česko vítězit v mezinárodních arbitrážích (Ekonomika 19.1.2010). **Martin Ander** byl příznivě hodnocen v souvislosti se snahou brněnských zelených prosadit v tomto městě místo výstavby bytového komplexu vybudování parku a odpočinkové zóny (viz 4. odstavec kap. 2.2.1.).
- S kritikou se ve zpravodajství ČT nejčastěji setkal nyní již bývalý hodonínský starosta **Lubor Šimeček**. Všech pět **negativních** příspěvků vycházelo z tajné nahrávky jeho rozhovoru se zástupcem firmy Patria Verde, jemuž tehdejší šéf hodonínské radnice sliboval podporu při získání zakázky na výstavbu fotovoltaické elektrárny. Čtyři politici si připsali po jednom negativním hodnocení. Sociálně demokratičtí poslanci **David Rath** a **Zdeněk Škromach** (mimo graf) jsou podle šéfa poslaneckého klubu Petra Tluchoře ve Sněmovně „*na křičení*“ a „*pohrdají právem*“ (Události, komentáře 28.1.2010). Chomutovskou primátorku **Ivanu Řápkovou** (mimo graf) uvedla ČT jako bývalou studentku plzeňské právnické fakulty, které vedoucí studijního oddělení

neoprávněně zapsala zápočty a zkoušku z trestního práva (Události v regionech - Praha 25.1.2010). V případě pražského primátora **Pavla Béma** se o negativní prezentaci zasloužila následující upoutávka na jeden z pořadů ČT: „*Primátor Bém si udělal kampaň v rámci projektu Čisté a zelené Prahy. Kolik stála? (...) Reportéři ČT ve 21:30 na jedničce*“ (Události 25.1.2010).

- Nejvíce **ambivalentních** příspěvků (4) se pojilo se jménem bývalého předsedy KDU-ČSL **Jiřího Čunka**, přičemž ve všech případech přišel na přetřes soudní proces s Romanem Vaškůjem a Petrem Smiřákem, kteří se údajně snažili uplatit Marcelu Urbanovou, klíčovou svědkyni v korupční kauze Jiřího Čunka. Ten před soudem vypověděl, že se s obviněnými nezná (Události v regionech - Praha, Brno, Ostrava a Události - shodně 7.1.2010).

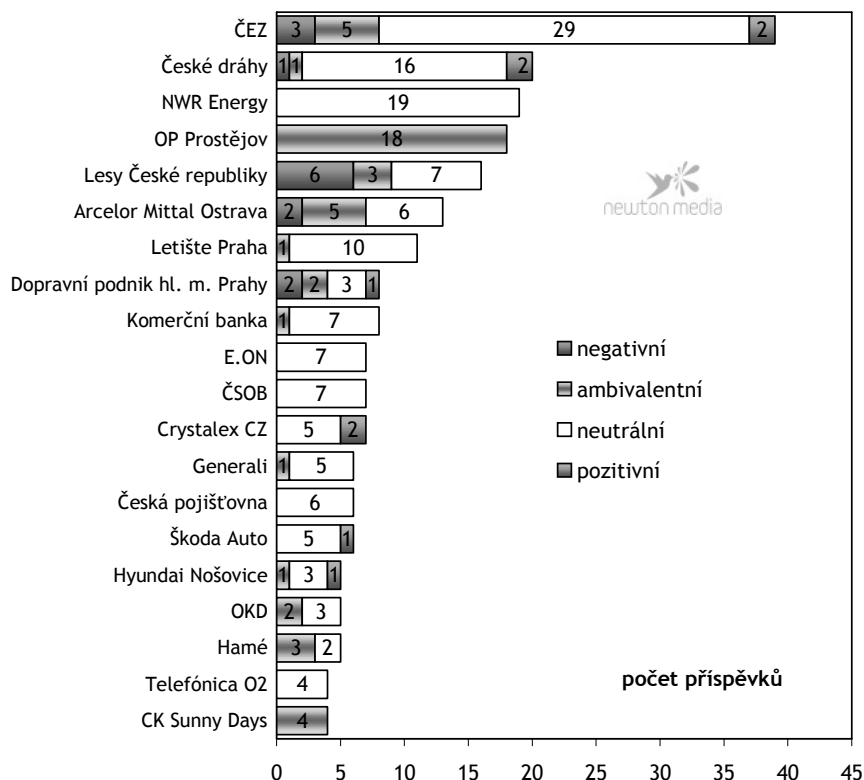
2.2.2.1. Vliv redaktora

Graf ilustruje, do jaké míry a jakým směrem ovlivnila aktivita redaktorů ČT hodnotové zabarvení příspěvků o jednotlivých politikách.

2.3. Ekonomické zpravodajství

2.3.1. Nejčastěji medializované společnosti - podle hodnocení

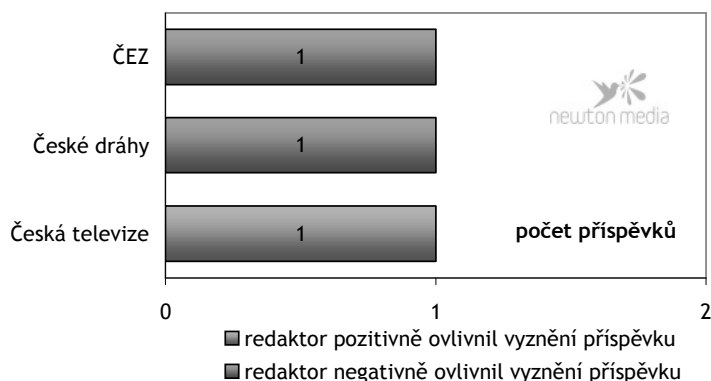
V grafu jsou zachyceny společnosti, jež byly nejčastěji medializovány ve zpravodajských pořadech ČT.

- Z významných tuzemských společností se největšímu zájmu České televize těšil **ČEZ**. Častým námětem reportáží a zpráv o společnosti byl pohyb jejích akcií na burze či její plán na vybudování obří solární elektrárny na jihu Čech. Oba lednové **pozitivní** příspěvky citovaly makléře České spořitelny Martina Urbana, který komentoval růst akcií společnosti na Pražské burze (2x Ekonomika 15.1.2010). Dvě ze tří **negativních** reportáží zohledňovaly kritiku firmy ČEZ ze strany starostů některých obcí na Valašsku, které byly během říjnové sněhové kalamity dva dny bez proudu (Události v regionech - Brno a Události v regionech - Ostrava - shodně 18.1.2010). Na kritické vyznění třetího negativního příspěvku měly vliv i výroky moderátorky Šárky Bednářové a redaktora Mojmíra Žáčka, které zazněly v reportáži o rozhodnutí společnosti ČEZ zdražit dodávky koksárenského plynu pro ostravskou střední uměleckou školu, jež ve své kovárně musela přejít na uhlí. Následkem toho se tam údajně hůře dýchá. ČEZ podle ČT zdrazil dodávky plynu pro školu „několikanásobně“, navíc podruhé v krátké době. Podle redaktora Žáčka „ČEZ o snížení ceny za dodávky plynu ani neuvažuje“ (Události v regionech - Ostrava 12.1.2010). Námětem čtyř **ambivalentních** příspěvků se staly plány společnosti na modernizaci elektrárny Pruněvov, které se setkávají s protesty některých ekologických organizací. Pátý nejednoznačný příspěvek souvisel s montáží ochrany ptactva, kvůli níž ČEZ vypnul navzdory mrazivému počasí proud ve Světlé pod Ještědem (Události v regionech - Praha 26.1.2010).
- Nejhorší obraz měly ve zpravodajství ČT společnosti **Lesy ČR** a **Sazka** (mimo graf). Čtyři ze šesti **negativně** zabarvených příspěvků o prvně zmíněné firmě informovaly o milionové pokutě, kterou dostala od antimonopolního úřadu za chyby ve veřejných zakázkách (Události; Události v regionech - Praha; Události, komentáře; Ekonomika - shodně 7.1.2010). O dva dny dříve odvysílala ČT ve dvou pořadech kritickou reportáž

o „*podivném prodeji hájenky Lesů ČR*“ (Události v regionech a Události - shodně 5.1.2010). O společnosti Sazka uveřejnila ČT tři příspěvky, které byly bez výjimky zabarveny **negativně**. Sazku podrobil kritice předseda ODS Mirek Topolánek, podle něhož společnost neplní svou funkci a neposílá sportovním svazům dost peněz. Na jeho kritiku reagoval premiér Jan Fischer, jenž chce tyto informace prověřit (Události, Ekonomika a Události, komentáře - shodně 14.1.2010). Dvě negativní hodnocení směřovala na adresu **ArceloruMittal** a **pražského Dopravního podniku**. V případě ostravské hutní společnosti přišla na přetřes studie, jež má za úkol změřit znečištění ovzduší v okolí závodu (Události a Události v regionech - shodně 14.1.2010). V souvislosti s Dopravním podnikem hlavního města Praha poukázala Česká televize na pokutu od antimonopolního úřadu za chyby v miliardové zakázce na úklid metra (18:00 Události v regionech - Praha 27.1.2010). Pro **Stavební spořitelnu České spořitelny** (mimo graf) vyzněla negativně krátká zpráva o meziročním poklesu objemu úvěrů, který byl u ní ze všech tuzemských spořitelen nejhlubší (Ekonomika 21.1.2010). Kritické zabarvení jednoho z příspěvků o **Českých drahách** ovlivnily výroky redaktora Luboše Rosí, jenž se věnoval problémům některých vlakových souprav s vytápěním. Redaktor ČT mluvil o „*loterii*“ ve vozech ČD: „*Jednou tropy, jindy chlad*“ (Události 22.1.2010).

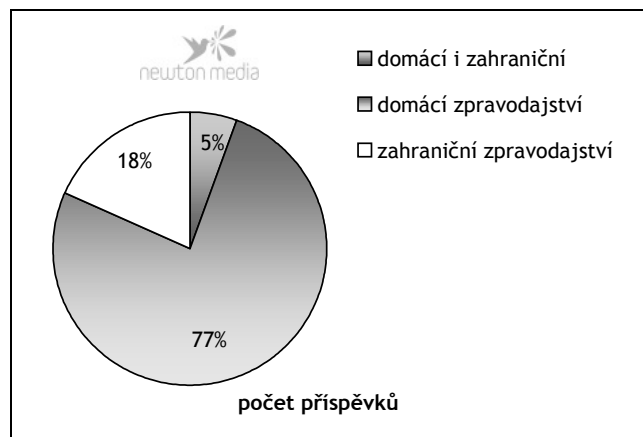
- Třem společnostem se dostalo dvakrát **pozitivního** hodnocení. Vedle ČEZu (viz výše) se to týkalo i **Českých drah**, jež byly oceněny za rozvoj tratí v Jizerských horách (Události v regionech 9.1.2010) a za instalaci toalet pro vozíčkáře na středočeských nádražích (Události v regionech - Praha 28.1.2010), jakož i společnosti **Crystalex CZ**. V jejím případě přispěly k pozitivnímu vyznění informace o obnově výroby v novoborských sklárnách (Události v regionech Praha a Ekonomika - shodně 6.1.2010). O pěti sledovaných subjektech bylo uveřejněno po jednom pozitivním příspěvku. Patřila mezi ně i **Česká televize**, která se sama sobě věnovala v Událostech (13.1.2010), jejichž diváky seznámila se svým rozpočtem na rok 2010. Redaktorka Pavla Sedliská zdůraznila vyrovnanost rozpočtu a skutečnost, že ČT hodlá šetřit na výhodách pro manažery, nikoli však na výrobě pořadů.
- Vysoká **ambivalentní** medializace **OP Prostějov** (18 příspěvků) souvisela s ochranou před věřiteli, o níž firma požádala soud. Podle ČT dluží podnik věřitelským bankám přes miliardu korun.

2.3.2. Vliv redaktora

Graf ilustruje, do jaké míry a jakým směrem ovlivnila aktivita redaktorů ČT hodnotové zabarvení příspěvků o sledovaných subjektech.

2.4. Struktura zpravodajství podle geografického zaměření

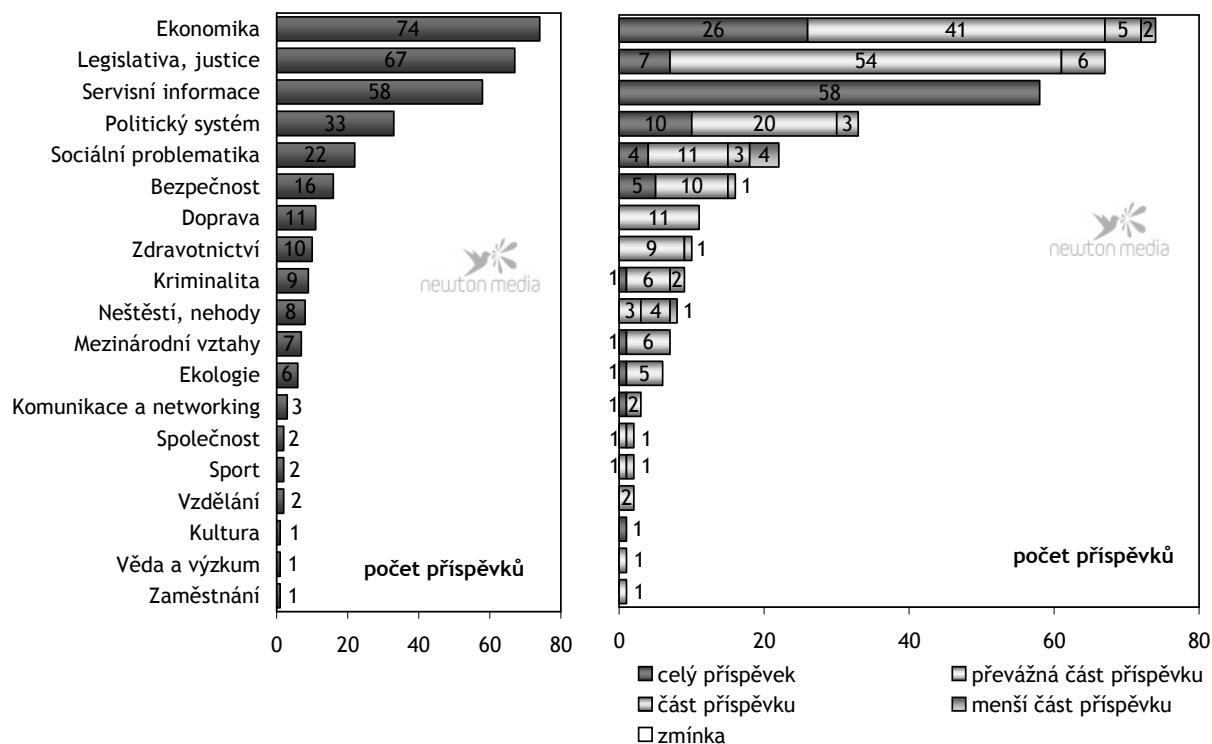

Graf ukazuje poměr příspěvků z domova a ze zahraničí ve sledovaných zpravodajských pořadech České televize.

- Více než tři čtvrtiny zpravodajských příspěvků se soustředily na dění v ČR (77 %). Více než polovina „domácích“ příspěvků (1 850) pocházela z Událostí v regionech (1 011). Nejvíce zpráv ze zahraničí (celkem 444) přinesly Události (228), za nimiž se značným odstupem následovala Ekonomika (125). Příspěvků na pomezí domácího a zahraničního zpravodajství bylo zaznamenáno celkem 132, z nichž 42 publikovala ČT v Událostech. Shodně po 30 příspěvcích odvysílaly pořady Události v regionech, Ekonomika a Události, komentáře.

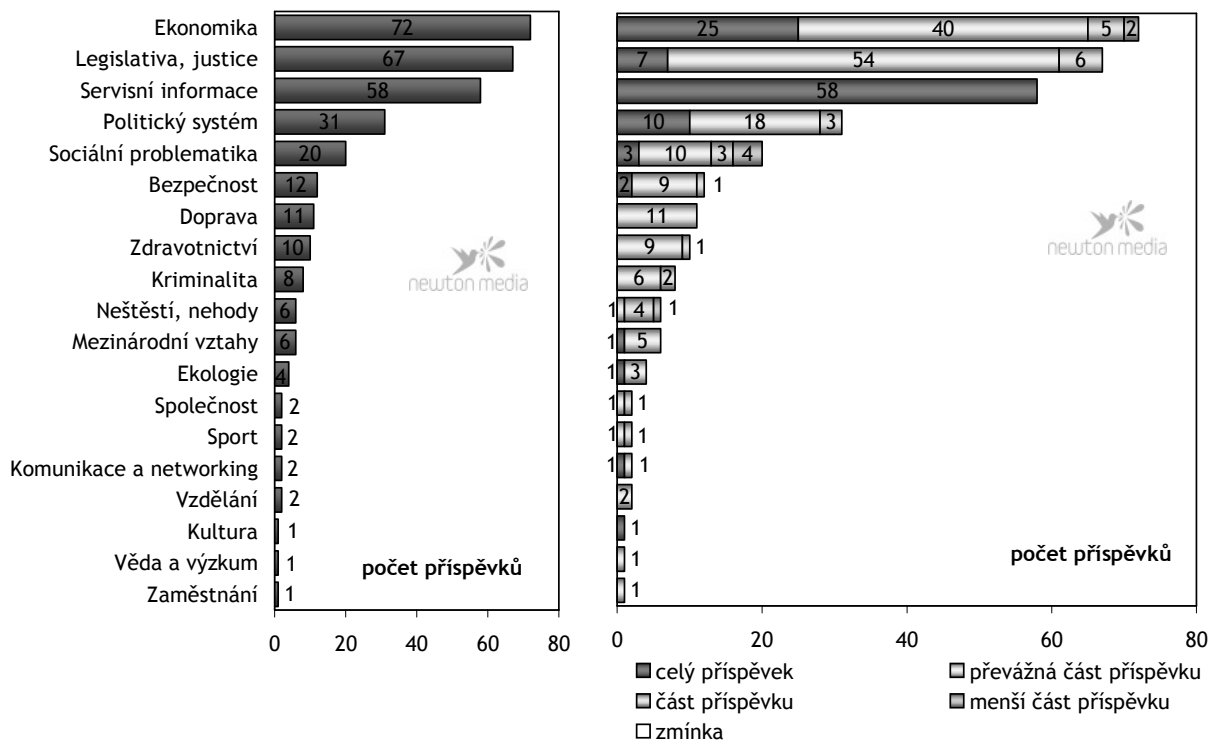
3. Analýza vyváženosti publicistických pořadů ČT

3.1. Tematická struktura publicistických pořadů

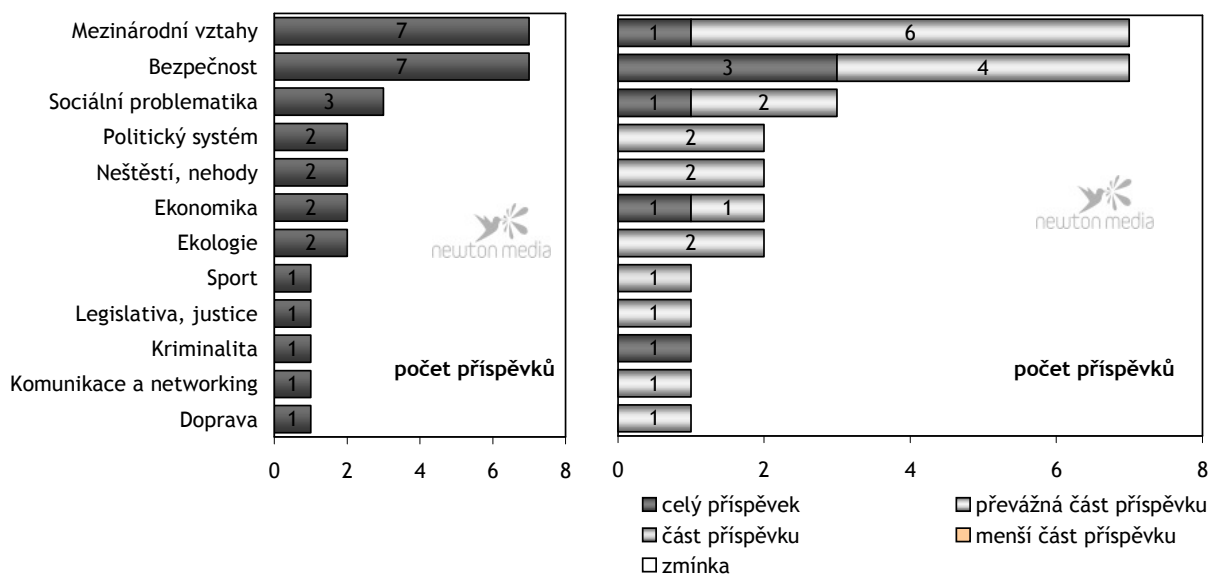

Grafy představují medializaci sledovaných tematických okruhů v publicistických pořadech České televize. Levý graf zohledňuje počet příspěvků; pravý graf ukazuje, kolik prostoru bylo tematickému okruhu v jednotlivých příspěvcích věnováno. Tematické okruhy se člení do jednotlivých podtémat (viz příloha analýzy). K jednomu příspěvku mohlo být přiřazeno více témat.

3.1.1. Domácí témata v publicistických pořadech

3.1.2. Zahraniční témata v publicistických pořadech

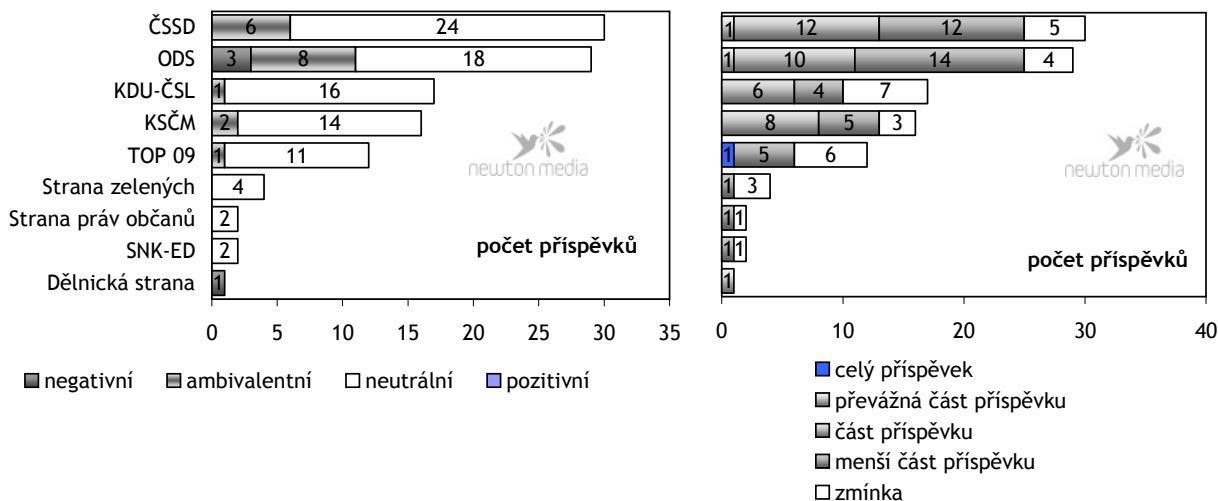

Grafy znázorňují medializaci jednotlivých tematických okruhů v publicistických pořadech ČT s ohledem na geografické zaměření příspěvků.

- Publicistické příspěvky se nejčastěji vázaly k **ekonomickým tématům** (74 příspěvků), kterým se věnovaly hlavně pořady POKR (28) a Černé ovce (23). Zatímco prvně jmenovaný pořad přinášel hlavně servis pro podnikatele (daňový kalendář, jak vést účetnictví, představení úspěšných firem), Černé ovce testovaly různé výrobky, odhalovaly mýty o potravinách nabízených v obchodech či se zaměřovaly na různé nepravosti v podnikání. Spíše z globálního hlediska se o ekonomice diskutovalo v Otázkách Václava Moravce (12), které se zaměřily například na schodek státního rozpočtu, na zadlužené státy nebo na události na pražské burze v roce 2009. O zbývající příspěvky k tématu ekonomika se podělily pořady 168 hodin (5; např. představení nového počítače iPad a reportáž o severočeských obcích ohrožených případným prolomením limitů těžby hnědého uhlí), Reportéři ČT (3; např. 18.1.2010 - příspěvek o kauze „České pivo“) a Máte slovo (3; např. 28.1.2010 debata o změnách v důchodovém systému).
- Publicita tématu **legislativa, justice** sestávala z 67 příspěvků, z nichž necelá třetina (21) pocházela z Otázek Václava Moravce. Hosté tohoto diskusního pořadu rozebírali například změny, jež přinesl od nového roku nový trestní zákoník, a snahu poslanců měnit některé zákony. V Otázkách též byla řeč o tzv. protikorupčním balíčku či o sporu ministerstva vnitra s krajskými úřady ohledně jejich systému placení zdravotnických poplatků. Druhý nejvyšší počet referencí (20) k danému tématu odvysílala ČT v rámci pořadu Černé ovce, které mimo jiné nabízely divákům právní poradnu, v níž třeba objasnilo, co přesně se rozumí pod pojmy diskriminace a zásada rovného zacházení. Tématem legislativa, justice se zabíraly i další publicistické pořady. Například POKR se soustředil na poslední novelu zákona o dani z přidané hodnoty a na čerpání peněz z evropských fondů.
- **Servisní informace** (58) odkazovaly na další pořady veřejnoprávní televize, respektive seznamovaly diváky s přehledem zpráv, které se objeví v právě vysílaném pořadu. Svět **politiky** reflektovala publicistika ČT v 33 příspěvcích. Polovinu příspěvků (17) na toto téma uveřejnily Otázky Václava Moravce, jež se zabývaly různými návrhy politických stran či blížícími se volbami do Poslanecké sněmovny. Devět příspěvků k okruhu politický systém přinesl pořad 168 hodin, přičemž dění na tuzemské politické scéně komentovala především rubrika Malostranské korekce. Tři reportáže byly uveřejněny v pořadu Reportéři ČT, jehož tvůrce zaujalo například hospodaření Pražského hradu nebo život na Kubě. Tématu politický systém se v jednom příspěvku dotkly i pořady POKR (21.1.2010 - podpora regionálního rozvoje ze strany ministerstva pro místní rozvoj) a Máte slovo (7.1.2010 - diskuse o českém zdravotnictví).
- **Sociální problematiky** se týkalo 22 příspěvků, z nichž přibližně třetina (7) se objevila v pořadu Černé ovce, které osvětlovaly výhody pro zdravotně postižené, přidělování tzv. příspěvku na péči či podmínky pro čerpání starobního důchodu. Po pěti příspěvcích bylo odvysíláno v Otázkách Václava Moravce (např. 24.1.2010 příspěvek o jednání tripartity o boji s ekonomickou krizí) a ve 168 hodinách (např. 31.1.2010 reportáž o přístupu základních škol k romským dětem). POKR si ve dvou příspěvcích všiml problematiky sociálních bytů. Reportéři ČT (11.1.2010) upozornili na případ jednadvadesátiletého režiséra Jiřího Krejčíka, který musí zaplatit statisíce za takzvané bezdůvodné obohacení, pořad Máte slovo (28.1.2010) věnoval pozornost změnám v důchodovém systému.
- O tematickém okruhu **bezpečnost** pojednávalo 16 příspěvků. Největší zájem o danou problematiku vykazovaly Otázky Václava Moravce (7 příspěvků), jejichž hlavním tématem se 10.1.2010 stala bezpečnostní opatření proti terorismu v letecké dopravě. O týden později se nedělní diskusní pořad ČT soustředil na novou strategickou koncepci NATO. Pořad 168 hodin publikoval k bezpečnostní tematice tři příspěvky, k jejichž námětům náležely mimo jiné osudy vězňů z Guantánama a boj ČR s pravicovým extremismem. Jedna ze tří reportáží pořadu Reportéři ČT poukázala na pronásledování disidentů na Kubě (4.1.2010). Černé ovce zkoumaly bezpečnost přechodů pro chodce (21.1.2010) a upozornily na nástrahy, s nimiž se na ulicích setkávají nevidomí (13.1.2010).

3.2. Politické subjekty v publicistických pořadech ČT

3.2.1. Politické strany - podle počtu a rozsahu příspěvků

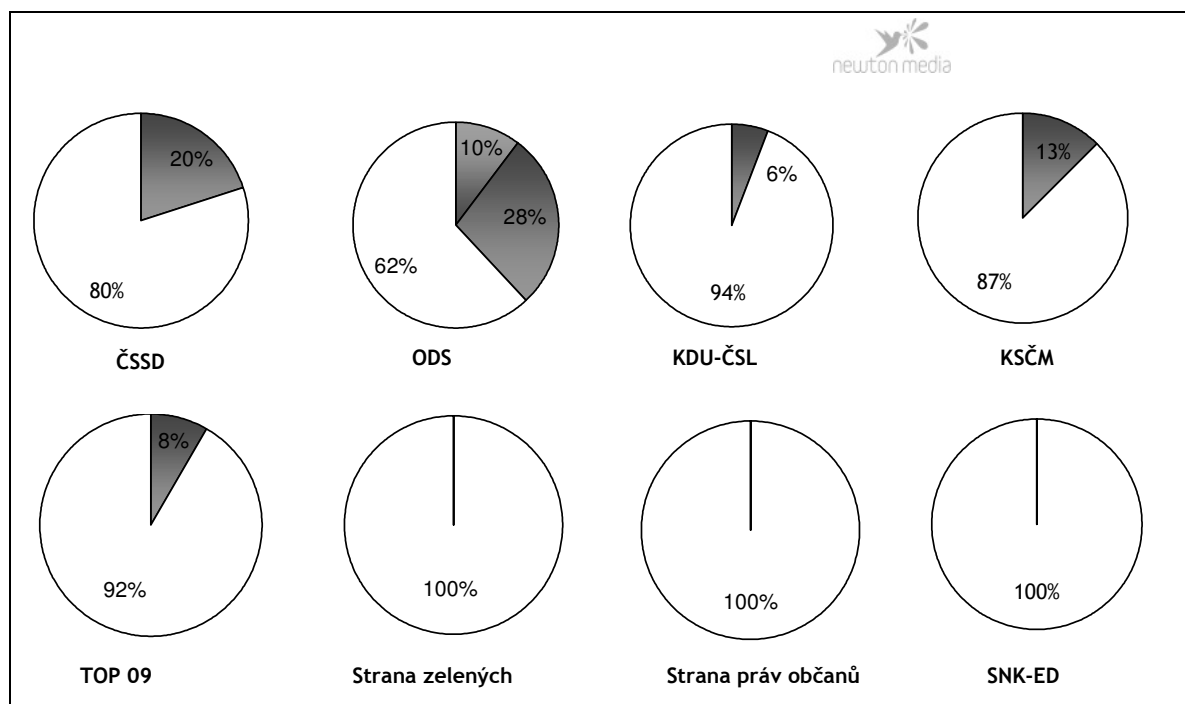

Grafy znázorňují publicitu jednotlivých politických stran v publicistických pořadech České televize. Zatímco levý graf přihlíží k hodnotovému zabarvení příspěvků, pravý graf zohledňuje prostor věnovaný stranám v rámci příspěvků.

- V publicistických pořadech České televize měla největší zastoupení **ČSSD** (30 příspěvků), za níž v těsném závěsu následovala **ODS** (29). Obě strany těžily z přítomnosti, resp. z citací svých politiků v Otázkách Václava Moravce (ČSSD zmíněna ve 22 příspěvcích, ODS v 19). Rovněž většina zmínek o **KDU-ČSL** (12 z celkových 17) pocházela z nedělních Otázek. O publicitu **TOP 09** (12 příspěvků) se Otázky podělily s pořadem 168 hodin v poměru 7:5. **Strana zelených** si v lednu 2010 připsala čtyři reference (2x Otázky, 1x Reportéři ČT a 1x 168 hodin). Po jedné zmnice o **Straně práv občanů** se vyskytlo ve 168 hodinách a v Otázkách Václava Moravce. **SNK-ED** byla uvedena ve dvou příspěvcích, v nichž figurovali její pražští členové Jiří Witzany (Reportéři ČT 25.1.2010) a Markéta Reedová (Otázky VM 24.1.2010). **Dělnickou stranou** se zabírala negativně zabarvená reportáž nazvaná Kult hákového kříže (168 hodin 17.1.2010).
- Pomineme-li Dělnickou stranu, tak nejhorší mediální obraz v lednových publicistických pořadech měla **ODS**. Tři negativní příspěvky tvořily desetinu její medializace, navíc ambivalentní příspěvky u ní dosáhly 28% podílu. Dvě ze tří **negativních** hodnocení směřovala na adresu pražské ODS. Nejprve moderátor Moravec shrnul několik „*pochybných zakázek*“ spjatých s pražským magistrátem (Opencard, nákup vozů Hummer pro městskou policii, multimediální encyklopedie Praha v informačním věku), který „*má plně v rukou ODS*“ (Otázky VM 24.1.2010). O den později obsahoval pořad Reportéři ČT kriticky laděný příspěvek, který spojoval Projekt čistá a zelená Praha s předvolební kampaní primátora Béma před - nakonec zrušenými - předčasnými volbami do Poslanecké sněmovny (více 2. odstavec kap. 3.2.2.). Třetí negativní příspěvek uváděl stranickou příslušnost u bývalého ministra zdravotnictví z řad ODS Lud'ka Rubáše, jehož firma získala - podle ČT zřejmě v rozporu se zákonem - zakázku od Správy Pražského hradu (viz kap. 3.2.2.). Šest z osmi **ambivalentních** příspěvků o ODS bylo odvysíláno v rámci čtyř vydání Otázek Václava Moravce (3.1., 10.1., 24.1. a 31.1.2010). Pro publicitu ODS byly nejproblematictější Otázky ze 24.1.2010 (3 nejednoznačné příspěvky), v nichž se pražský primátor Bém přel se svými oponenty, především pak předsedou KDU- ČSL Cyrilem Svobodou, o interpretaci některých pražských projektů v čele s Opencard či zvažovanou změnou obvodů pro podzimní komunální volby. Ambivalentně vyzněl pro občanské demokraty i pořad Máte slovo, v němž Zdeněk Škromach vyčítal ekonomovi Miroslavu Ševčíkovi napojení na tuto stranu (28.1.2010). Příspěvek pořadu 168 hodin nazvaný CK Malá Strana

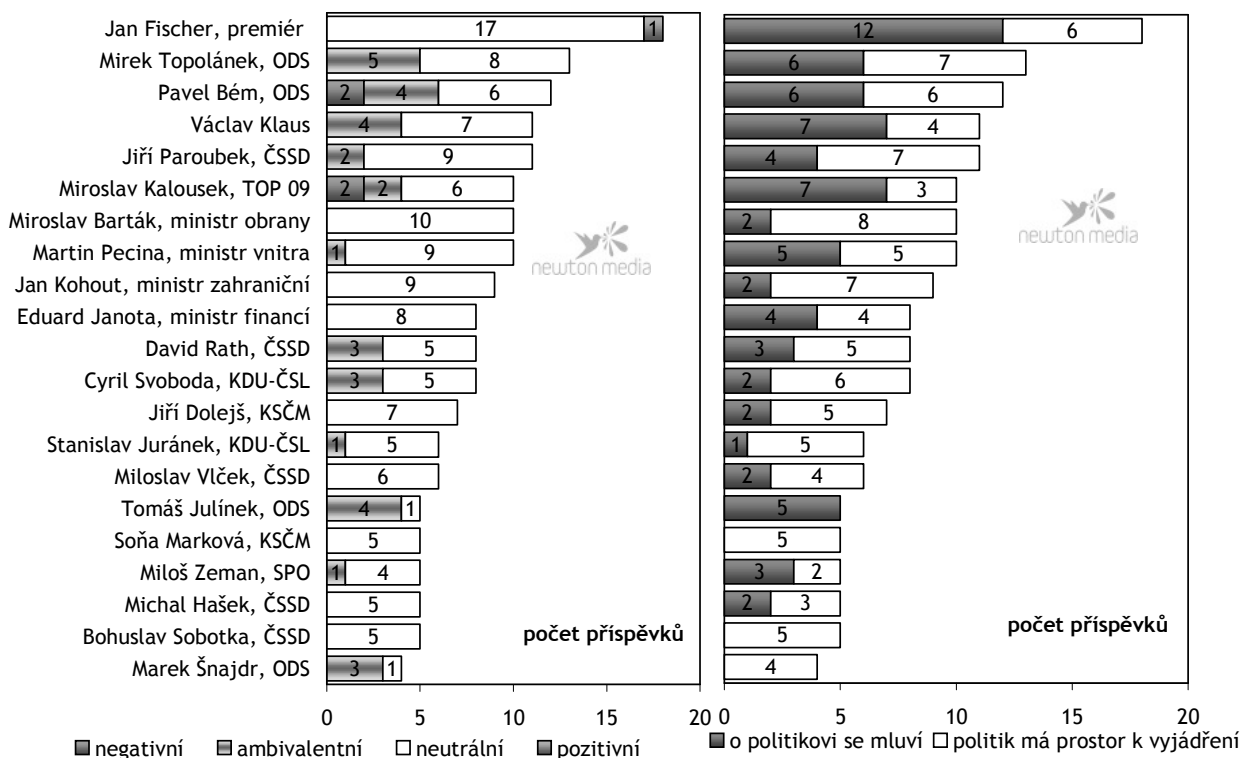
(10.1.2010) se stavěl ambivalentně ke všem zmíněným stranám, tedy vedle ODS i k ČSSD, KDU-ČSL, TOP 09 a KSČM.

- **Ambivalentní medializace ČSSD** (6 příspěvků) se rovným dílem rozprostřela mezi Otázky Václava Moravce a 168 hodin. V prvním zmíněném pořadu se mimo jiné diskutovalo o vlivu sociálnědemokratických návrhů zákonů na prohlubování deficitu veřejných financí (3.1. a 24.1.2010) a o aktivitách ministra vnitra Martina Peciny, jehož Mirek Topolánek označil za „agresivního“ vůdce ministrů Fischerovy vlády nominovaných za ČSSD (3.1.2010). Reportáže pořadu 168 hodin hodnotily ČSSD nejednoznačně v souvislosti s cestami jejich poslanců (viz předcházející odstavec - CK Malá Strana), s investorskými úspěchy bývalého premiéra a předsedy strany Stanislava Grosse a se schůzkou Jiřího Paroubka s Václavem Klausem, která byla o den odložena. Podle redaktora Týdne Miroslava Koreckého (17.1.2010) dal totiž předseda Paroubek přednost zasedání ústecké ČSSD.
- **Ambivalentní příspěvek o KSČM**, který se netýkal „malostranské cestovní kanceláře“ (viz výše), zohledňoval distanci předsedy ČSSD Paroubka od komunistické strany. Na poznámku moderátora Moravce, že ČSSD po volbách možná vytvoří vládu s KSČM, reagoval šéf sociálních demokratů následovně: „*Tak to jsme vždycky vylučovali a vylučujeme a zcela nepochybně tomu tak nebude, takže budeme hledat jiné řešení*“ (Otázky VM 3.1.2010).

Graf ukazuje poměr medializace vybraných politických subjektů v publicistických pořadech ČT.

3.2.2. Medializace politiků v publicistických pořadech

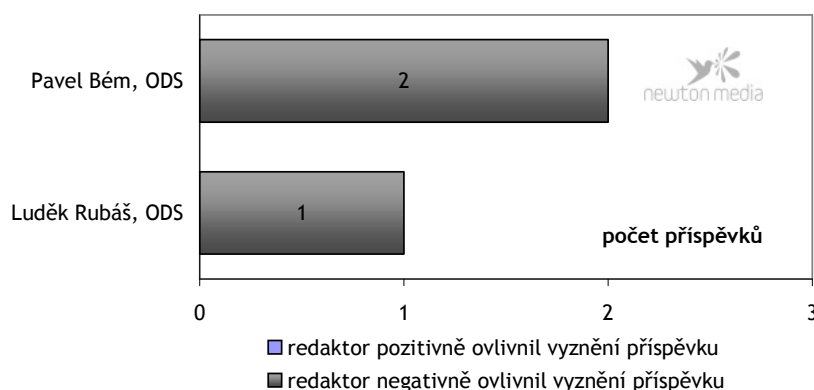
Grafy představují nejčastěji medializované politiky v publicistice České televize. Zatímco levý graf přihlíží k hodnotovému zabarvení příspěvků, pravý graf rozlišuje, zda byl politik v příspěvku zmíněn či přímo citován.

- Stejně jako v žebříčku politiků ve zpravodajských pořadech i pořadí v publicistice ČT ovládli dva poslední čeští premiéři - **Jan Fischer** a **Mirek Topolánek**. I díky své účasti v jednom z vydání Otázek VM se na třetí pozici umístil **Pavel Bém**, jemuž podle počtu zpravodajských příspěvků náleželo deváté místo (viz graf 2.3.1.).
- Premiéra **Jana Fischera**, který se jako jediný ze sledovaných politiků setkal v publicistice ČT s kladným hodnocením, chválil předseda ČSSD Jiří Paroubek: „(...) ukázalo se, že vláda Jana Fischera je lepší vládou, nežli Mirka Topolánka“ (Otázky VM 3.1.2010). Naopak **negativního** hodnocení se dostalo třem politikům. Jedním z nich byl **Miroslav Kalousek**, jemuž Jiří Paroubek coby bývalému ministru financí vyčítal schodek státního rozpočtu za loňský rok (Otázky VM 3.1.2010). Kritizovali jej i Cyril Svoboda s Pavlem Běmem, podle kterých Kalousek v době svého ministrování dostatečně nebojoval s hazardem (tamtéž 24.1.2010). V případě dvou **negativních** referencí o **Pavlu Bémovi** se na jeho hodnocení podílely i výroky redaktorů ČT. Ve 168 hodinách v souvislosti se sněhovou kalamitou v Praze Miroslav Korecký poznamenal: „A její primátor Pavel Bém, jak je v podobných situacích jeho dobrým zvykem, zase po anglicku zmizel ze světa“ (17.1.2010). Za předvolební kampaň za veřejné peníze kritizovali pražského primátora Reportéři ČT. Pavel Bém podle nich využil propagaci Projektů čistá a zelená Praha pro vlastní účely. Například redaktor Filip Černý konstatoval: „Reklamy měly dva společné motivy, telefon na ombudsmana pro městskou čistotu a jméno a podpis primátora Pavla Béma. Bylo to všude, na popelářských vozech, u každé opravy chodníku. V lesích se objevilo velké množství laviček, všechny s podpisem Pavla Béma. Signaturu primátora město dokonce umístilo i na lavičky, které v parcích stojí už od 90. let. Pavel Bém tak nevtíravě obsadil veřejný prostor dva měsíce před plánovými volbami do sněmovny, kam ohlásil za ODS kandidaturu“ (25.1.2010). Rovněž hodnotové vyznění reportáže o bývalém ministru zdravotnictví **Ludku Rubášovi** (mimo graf) ovlivnila vyjádření redaktorů.

Rubášova firma získala od Správy Pražského hradu zakázku týkající se pokladních služeb, což se Hradu podle ČT prodraží a navíc na zakázku zřejmě mělo být vypsáno výběrové řízení (Reportéři ČT 25.1.2010).

- Všech pět ambivalentních příspěvků o Mirku Topolánkovi bylo uveřejněno v rámci Otázek Václava Moravce. Ve dvou případech se jednalo o diskusi s Jiřím Paroubek (3.1.2010), pro něhož oba příspěvky vyzněly též nejednoznačně. Tři ambivalentní reference o předsedovi ODS pocházeli z Otázek vysílaných 31.1.2010, kde opatření jeho vlády v oblasti zdravotnictví a nemocenské podrobili kritice středočeský hejtman David Rath a komunistická poslankyně Soňa Marková. Politiku ODS zde hájil náměstek ministryně zdravotnictví Marek Šnajdr. Zmínění hosté Václava Moravce prezentovali své rozdílné názory na politiku bývalého ministra zdravotnictví Tomáše Julínka, jenž v daném pořadu zaznamenal tři ze čtyř lednových nejednoznačných hodnocení. Do vyznění čtvrtého příspěvku (Otázky VM 10.1.2010) se do určité míry promítly kritické poznámky na exministrovu adresu z úst jihomoravského hejtmána Michala Haška („Julínkovy regulační poplatky“) a ministra vnitra Martina Peciny (k odchodu T.Julínka z vlády - „pan Topolánek vyhodil pana Julínka“).
- Čtyři ambivalentní příspěvky si připsali rovněž dva politici s kořeny v pražské ODS. Zakladatel této strany a dnešní prezident Václav Klaus se stal jedním z témat diskuse Jiřího Paroubka a Mirka Topolánka v prvních lednových Otázkách Václava Moravce. Oba politici společně s moderátorem posuzovali prezidentův novoroční projev. Předseda ODS se k některým prezidentovým myšlenkám přihlásil, nicméně dodal, že prezident občas dává přednost formě před obsahem (3.1.2010). Dva ambivalentní příspěvky odvysílal o českém prezidentovi pořad 168 hodin. Miroslav Korecký zde shrnul rozdílné reakce na zmíněný novoroční projev (10.1.2010) a v jiné souvislosti dodal, že „v roli disidenta si Klaus tradičně libuje“ (17.1.2010). Nejednoznačně se k prezidentovi stavěla výše uvedená reportáž o hospodaření Pražského hradu, který zadal bez výběrového řízení zakázku firmě bývalého politika ODS Ludka Rubáše (Reportéři ČT 17.1.2010). Tři ze čtyř ambivalentních příspěvků o Pavlu Bémovi souvisely s jeho duelem s Cyrilem Svobodou v Otázkách Václava Moravce, kde se oba politici přeli o politiku pražského magistrátu (Otázky VM 24.1.2010 - citace z nich se objevily i ve dvou příspěvcích pořadu 168 hodin - 31.1.2010). Čtvrtým ambivalentním příspěvkem byl vtip o projektu Opencard pronesený Norou Fridrichovou ve 168 hodinách (24.1.2010).

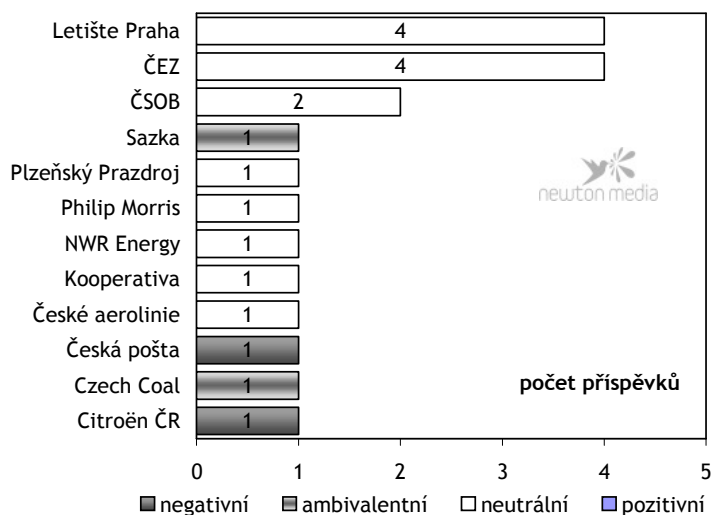
3.2.3. Vliv redaktora

Graf ukazuje, do jaké míry a jakým směrem ovlivnila aktivita redaktorů ČT hodnotové zabarvení příspěvků o jednotlivých politicích.

3.3. Medializace ekonomických subjektů v publicistických pořadech

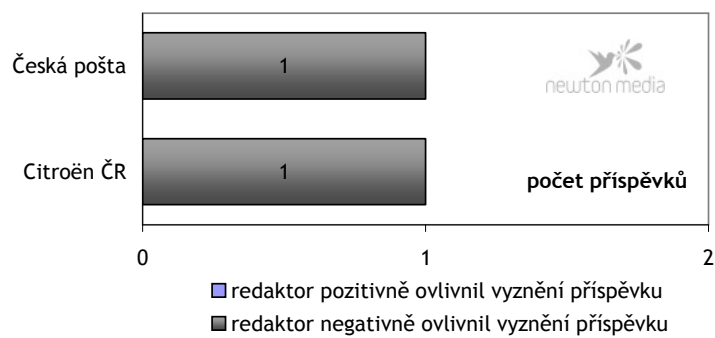
3.3.1. Nejčastěji medializované společnosti v publicistických pořadech - podle hodnocení

Graf zachycuje publicitu významných tuzemských firem v publicistických pořadech České televize.

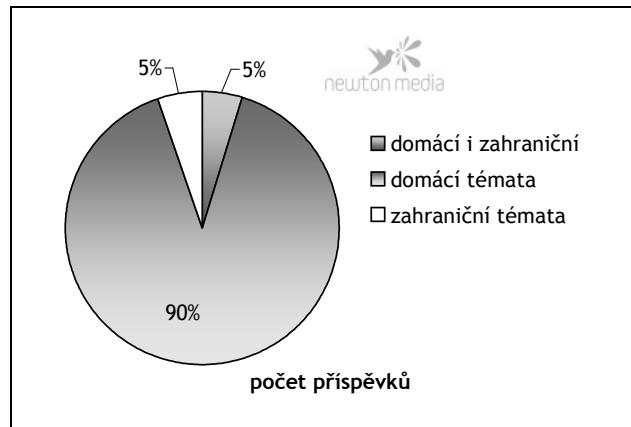
- V pořadu Černé ovce se dvě firmy staly terčem kritiky. Nejprve redaktorka Alena Daňková testovala Českou poštu a úřady, jež mají na starost zřizování datových schránek. Dotazovaná pracovnice **České pošty** i oslovení úředníci vesměs prokázali závažné neznalosti dané problematiky (Černé ovce 20.1.2010). Druhá reportáž upozornila na případ majitele nového vozu Citroën, u nějž klepe převodovka. Hodonínský prodejce francouzské automobilky na reklamaci reagoval s tím, že se jedná o charakteristický zvuk. Jiné servisy automobilky s tímto názorem sice nesouhlasily, ale směrodatný byl názor pražské centrály **Citroënu ČR**, která reklamaci zamítla. Redaktor Vít Hlásenský komentoval nastalou situaci mimo jiné takto: „Všichni, kdo charakteristický zvuk převodovky slyšeli, se shodují, že je znakem vady. Takže Citroën Česká republika je ve svém názoru poněkud osamělý“ (tamtéž 21.1.2010).
- Pro společnost **Sazka** vyzněly ambivalentně Otázky Václava Moravce (17.1.2010), jichž se zúčastnil její generální ředitel Aleš Hušák, který zde reagoval na výhrady politiků a některých sportovních svazů vůči hospodaření společnosti. Firma **Czech Coal** figurovala v ambivalentně laděné reportáži o dopadech těžby hnědého uhlí na severočeský region. Mluvílo se zde hlavně o prolomení těžebních limitů, které by vedlo k likvidaci obcí Horní Jiřetín a Černice a podle některých hlasů by ohrozilo i Litvínov. To však v reportáži mluvčí společnosti Czech Coal Liběna Novotná odmítla: „Náš projekt je postaven tak, že se Litvínovu vyhne. Zcela“ (168 hodin 24.1.2010).

3.3.2. Vliv redaktora

Graf ukazuje, do jaké míry a jakým směrem ovlivnila aktivita redaktorů ČT hodnotové zabarvení příspěvků o jednotlivých firmách.

3.4. Struktura publicistických pořadů podle geografického zaměření

Graf znázorňuje poměr příspěvků z domova a ze zahraničí ve sledovaných publicistických pořadech České televize.

- Drtivá většina (186, tj. 90 %) příspěvků odrážela dění v ČR. Zahraničními tématy (11, tj. 5 %) se zabíral především pořad 168 hodin (8 příspěvků), který mimo jiné přiblížil situaci na Haiti, kontroverzní pověst bulharské kandidátky na eurokomisařku či nejvyšší mrakodrap světa postavený v Dubaji. Šest z celkových deseti příspěvků, jež nebyly přesně geograficky ukotvené a týkaly se ČR i zahraničí, odvysílaly Otázky Václava Moravce. Jednalo se například o příspěvky tematizující bezpečnost v letecké dopravě či novou strategickou koncepci Severoatlantické aliance.

4. Metodika

4.1. Úvodem

Cílem analýzy je poskytnout **České televizi** nezávislé, spolehlivé a věrohodné podklady, které napomůžou při posuzování vyváženosti zpravodajských a publicistických pořadů. Pod pojmem **vyváženost** se podle zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, rozumí zejména to, aby „*nebyla v celku vysílaného programu jednostranně zvýhodňována žádná politická strana nebo hnutí, popřípadě jejich názory nebo názory jednotlivých skupin veřejnosti, a to s přihlédnutím k jejich reálnému postavení v politickém a společenském životě*“. Z dikce zákona vyplývá, že vyváženost je možné a nutné posuzovat pouze v celku vysílaného programu. Tato analýza se soustředí na **nejdůležitější zpravodajské a publicistické pořady České televize (viz kap. 5.)**.

Odborníci na média se většinou shodují, že při posuzování vyváženosti vysílání je nutné rozlišovat **zpravodajské a publicistické pořady**. Zatímco zpravodajství by mělo nabízet věcné, objektivní informace nutné pro svobodné vytváření názorů bez hodnotícího komentáře (viz Rada pro rozhlasové a televizní vysílání; <http://www.rrtv.cz/cz/static/faq/objektivita.htm>), v publicistických pořadech se u komentátora či redaktora nějaká forma hodnocení očekává (to ovšem neplatí pro moderátora diskusních pořadů). Tato analýza uvedené základní odlišení zohledňuje, když posuzuje zpravodajské a publicistické pořady České televize odděleně. Ze zpravodajských relací jsou sledovány Události, Události v regionech, Ekonomika a Události, komentáře, z publicistických pořadů pak Otázky Václava Moravce, POKR, Reportéři ČT, 168 hodin, Černé ovce a Máte slovo.

Základní analyzovanou jednotkou je **pořad**, zpravodajské a publicistické pořady jsou dále členěny na jednotlivé **příspěvky**. Jako příspěvek je v analýze označen úsek informující o jedné události - zpravidla buď ve formě informace přečtené moderátorem ve studiu nebo ve formě reportáže natočené mimo studio, kterou moderátor uvede.

4.2. Kritéria pro posuzování vyváženosti

Pro potřeby posuzování vyváženosti ve zpravodajství a publicistice analýza sleduje následující kritéria:

4.2.1. Tematická struktura zpravodajských a publicistických pořadů

Vyváženost ve zpravodajství se kromě poskytování věcných informací projevuje i **tematickou pestrostí** (např. viz Výroční zpráva Rady Českého rozhlasu o činnosti Českého rozhlasu za rok 2000). Analýza se zaměřuje na sledování **nejdůležitějších tematických okruhů** vyskytujících se ve zpravodajských a publicistických pořadech České televize. U jednotlivých tematických okruhů se sleduje počet příspěvků, jejich geografické zaměření (viz níže) a rozsah informace o daném tématu v jednotlivých příspěvcích. Tematické okruhy se člení do jednotlivých podtémat (viz příloha analýzy, tzv. Tematický strom).

K jednomu příspěvku mohlo být přiřazeno i **více tematických okruhů**.

Sledované **tematické okruhy**: Bezpečnost, Doprava, Ekologie, Ekonomika, Komunikace a networking, Kriminalita, Legistiva a justice, Mezinárodní vztahy, Neštěstí a nehody, Politický systém, Servisní informace, Sociální problematika, Společnost, Sport, Věda a výzkum, Vzdělání, Zaměstnání, Zdravotnictví.

4.2.2. Rozsah informace v příspěvku

Dalším sledovaným kritériem je rozsah informace v příspěvku, tj. kolik prostoru bylo sledovanému tématu či politickým stranám věnováno v rámci jednotlivých příspěvků. Ty se pak členily do následujících skupin:

- **celý příspěvek:** sledované téma se stalo námětem celého příspěvku
- **převážná část:** téma bylo obsaženo v převážné části příspěvku (cca ¾)
- **část příspěvku:** tématem se zabírala zhruba polovina příspěvku
- **menší část:** tématu byla věnována menší část příspěvku (cca ¼)
- **zmínka:** téma bylo pouze okrajově zmíněno.

4.2.3. Zastoupení politických subjektů ve zpravodajství a publicistice

K poměrování takzvané politické vyváženosti je v analýze monitorováno zastoupení politických stran a jednotlivých politiků v pořadech zpravodajského a publicistického charakteru. Ze stran jsou sledovány ty zastoupené v Poslanecké sněmovně, zbývající strany jsou zahrnuty mezi **ostatní**. U každé strany se bere zřetel na hodnotové vyznění příspěvku (viz níže) a na rozsah informace v příspěvku (viz výše). U politiků je sledováno hodnocení, dále pak skutečnost, zdali byl politik v příspěvku zmíněn či citován. Analýza se dále zaměřuje na to, zdali mělo vystupování redaktora vliv na celkové hodnotové zbarvení vůči jednotlivým politikům (viz níže).

4.2.4. Zastoupení ekonomických subjektů ve zpravodajství a publicistice

Pro lepší posouzení vyváženosti vysílání ČT se analýza soustředí i na medializaci významných tuzemských podniků ve zpravodajství a publicistice. U jednotlivých podniků bylo sledováno hodnotové vyznění příspěvků a případný vliv redaktora na hodnocení společnosti.

4.2.5. Struktura zpravodajství a publicistiky podle geografického zaměření příspěvků

U jednotlivých tématických okruhů je rozlišováno, zdali se týkají domácího dění či zahraničních událostí. Odlišeny jsou příspěvky, jež se zároveň týkají dění doma i ve světě. Patří sem například reportáže o setkání českých představitelů s jejich zahraničními protějšky, o působení tuzemských podniků v cizině či o ČR coby součástí Evropské unie.

4.2.6. Hodnotové zbarvení příspěvků

V analýze jsou použity tyto hodnotící parametry: pozitivní, neutrální, ambivalentní a negativní.

4.2.7. Vliv redaktora

U politiků a ekonomických subjektů analýza sleduje, zdali explicitní výroky redaktora či moderátora měly vliv na celkové vyznění příspěvku vůči sledovanému subjektu či nikoliv.

5. Seznam sledovaných pořadů České televize

ČT 1, ČT 2 a ČT 24

Události; Události v regionech - Praha; Události v regionech - Brno; Události v regionech - Ostrava; Události, komentáře; Otázky Václava Moravce; Černé ovce; Reportéři ČT; 168 hodin; POKR; Máte slovo; Ekonomika